

Omvisning - guidemanual oppdatert september 2019

Lang Versjon

Universitetet har over 12000 studenter og 1600 ansatte og er organisert i 6 fakulteter: Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det helsevitenskapelige fakultet, Fakultet for utøvende kunstfag, Handelshøgskolen og Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet. Arkeologisk museum er også en del av universitetet.

Arne Rettedals hus

*Arne Rettedals hus ble bygget i 2005. Huset er oppkalt etter tidligere kommunalminister Arne Rettedal, en betydelig rogalandspolitiker som har mye av æren for at oljevirksomheten ble lagt til Stavanger. Rettedal mente det var svært viktig å få et universitet i Stavanger og at det måtte settes av arealer til oppbygging av høyere utdanning. Han var med å båndlegge det 1200 mål store området på Ullandhaug til universitetsformål. Arne Rettedal kan du bli nærmere kjent med i NRKs serie Lykkeland.

1. Begynn i foajeen/inngangspartiet i AR.

UiS er 15 år gammelt. Før det var det HiS - Høgskolen i Stavanger. UiS er en samling av flere tidligere høgskoler i Stavanger. Dette bygget vi er i nå heter Arne Rettedals hus og er bygget som en tydelig trekant, med et slags hjørnetårn i fjerde etasje. Tårnet markerer bygningens posisjon på campus-samme posisjon som et rådhus i en landsby.

I bygget finner du: Sentraladministrasjonen, studieveiledning, opptakskontoret og studentekspedisjonen. Journalistutdanningen og Fjernsyns- og multimedieproduksjon har mediedesk med fullstendig nyhetsstudio og green screen i hele underetasjen og det er også dramarom med scene til dramautdanningen i underetasjen. Ellers i huset er det auditorier, kantine, lesesaler, datarom og grupperom. **Gå ned trappen mot kantinen.** Kunstverket på veggen over G-001 heter Nettverk. Kulene kan minne om kartnåler eller lys på en kontrolltavle, og skal tematiserer det mauttue-livet som er på universitetet.

*I Arne Rettedals hus har Terry Nilssen-Love laget verket Nettverk som omfatter en stor og en mindre vegg, hvor 300 fargede kuler er montert på en betongoverflate med synlige spor av forskalingsplater. Noen synes at det ser ut som kartnåler eller knappenålshoder.

3. Vis G-001 gjennom vinduet eller gå inn dersom det er åpent og ikke er undervisning.

Dette er en typisk forelesningssal, men det fins også større auditorier og mindre klasserom til undervisning på campus.

Trekk gjerne fram egne erfaringer her.

4. Gå ut dørene og ned til Kjell Arholms hus.

Pek ned campushotell Ydalir. Ydalir Hotell åpnet i februar 2018. Navnet Ydalir kommer fra norrøn mytologi og var hjemstedet til den norrøne jakt- og vinterguden Ull, som man antar navnet Ullandhaug stammer fra. Hotellet er en gave til UiS og til Stavanger by fra selskapet Smedvig. Ydalirs overskudd blir donert til UiS hvert år, og skal benyttes til forskning. Hotellet har 59 rom og leiligheter. Hotelldirektøren har selvfølgelig tatt hotelledelse på NHS.

Kjell Arholms hus, bygget i 1995

*Kjell Arholm (1957-1994) var en norsk politiker (H). Fra 1986 var han formann i Rogaland Høyre og medlem av Høyres sentralstyre. Han var også styreformann ved Rogaland distriktshøgskole fra 1983 og styreformann ved Høgskolen i Stavanger ved sin død. Arholm ble ofte omtalt som Arne Rettedals «kronprins». Arholm døde uventet av vannkopper etter en studietur til Paris i 1994, bare 37 år gammel.

5. Stopp oppe ved buen.

Her finner du: Helse- og sosialfagene; med paramedisin som nyeste studium, sykepleie - som er vårt best søkte studieprogram 5 år på rad, sosialt arbeid altså sosionomutdanningen og barnevern. Her finner du også kantine og lesesaler/datarom/auditorier/grupperom.

Fortell om **Sykepleierlabene** hvor det er bygd opp en sykehuskorridor med pasientrom, overvåking og simuleringsutstyr. Vi kan dessverre ikke vise den fordi den er låst på grunn av dyrt utstyr. I 2023 åpner **nytt sykehus** på Ullandhaug, det betyr mye for UiS. Vi får videreutvikle våre helsefaglige utdanninger og vår helseforskning og innovasjon sammen med SUS. Det arbeides med å få etablert medisinstudier på UiS.

6. Gå ut dørene midt på bygget (ved buen) og over til Hagbard Lines hus. Stopp omtrent midt på gangstien slik at du får **det gamle skolehuset** på venstre hånd. Fortell at der holder Senter for studententreprenørskap og Start UiS til. Huset er opprinnelig gamle Sør-Fogn skole fra 1876. Det var i bruk fram til 1963, og ble i 1985 flyttet til Stavanger lærarhøgskule, med helikopter. Vis videre at man kan se inn i **naturfagssal og kjemisal** gjennom vinduene i kjelleren på Hagbard Lines hus.

Pek på **idrettsbanen** som finnes til høyre. Her yrer det ofte med liv fra UiSi og idrettsfagene. På bachelorprogrammet i idrett lærer du om spennende tema som idrettspsykologi, ernæring, treningstvang, psykologiske aspekter ved idrettsskader og livsstilssykdommer.

*Om området: På toppen av Ullandhaugfjellet er det en stein som ligger 138,95 m.o.h og er det høyeste punkt i Stavanger. Ved siden av toppen står Ullandhaugtårnet - telekommunikasjonstårn og landemerke. Tårnet ble bygget i 1964 av Televerket og er 64 meter høyt. Steinen er vel en meter høy slik at toppen av tårnet rager 202 meter over havet, det gjør masten til Stavangers høyeste punkt medregnet byggverk. Tårnet drives nå av Telenor. Det går trapp et par etasjer opp fra bakkeplan til et utsiktsplatå som er åpent for allmenheten. I 2001 fikk daværende ordfører i Stavanger et brev fra en fem år gammel jente om at hun ønsket julelys på Ullandhaugtårnet. Ordføreren tok kontakt med Telenor, som likte ideen og satte den ut i livet. Den 7. desember 2001 ble julelysene på Ullandhaugtårnet tent for første gang. Lysene tennes 1. desember hvert år og varer hele julen.

Hagbard Lines hus, bygget i 1972

*Hagbard Lines hus. Hagbard Line (1917-1973) var norsk engelskfilolog og rektor ved Stavanger lærerskole. Som rektor var han sentral i oppføringen av et fast undervisningsbygg for lærerskolen. Han skrev også flere læreverker i engelsk for grunnskole og videregående.

7. Gå inn dørene nede, gå opp trappen og rett fram og ut under gangbruen.

Her finner du: Grunnskolelærerutdanninger 1-7, 5-10, lektor 8-13, idrett bachelor og ppu. Fortell at disse bygningene inneholder: Klasserom, kantine (den eneste som er privat drevet), musikkaler, matsaler og atelier/kunstsaler og svømmebasseng, bla.

I 2018 åpnet **DDV** - framtidens klasserom. I didaktisk digitalt verksted (DDV) finnes det VR, Little Bits, 3D-printere, gamingmaskiner, ebeam, fotostyr, roboter og smarttavler - for å nevne noe. Verkstedet er fylt av ny teknologi som kreves for at en utdanning skal kunne gi studenter og ansatte anledning til å prøve ut, anvende og studere IKT og digitale verktøy i lærings situasjoner.

8. Gå videre opp mot «Draget». Stopp ved overgangen der bussene kjører. Snu dere og de på gangbroen. Der står det «Jeg ser, jeg ser» i blindeskrift. Det er hentet fra Sigbjørn Obstfelders dikt: «Jeg ser». Kunstnerens navn er Laila Kongevold og hun har flere kunstverk på campusområdet som dere kommer til å se etter hvert.

Fortell videre at det er **gode bussforbindelser** til campus, at det er lagt til rette for sykling og pek på sykkelskuret som dere kan de på høyre hånd. Høsten 2019 kommer det ladestasjoner for **Bysykler** på UiS, det har nå kommet elsykler som takler Ullandhaugbakken! Gå videre.

På hjørnet av Line-huset kan kunstverket, ses i sammenheng med kunstverket på Arne Rettedals hus og øverst på Kjølvg Egelands hus. De tre veggmaleriene utgjør til sammen et verk, malt av campuskunstner Anna Sigmond Gudmundsdottir. Hun har malt på nattetid, ved hjelp av projektor. Motivene viser kart, farger, elver og symboliserer kunnskap og kreativitet.

9. Stopp utenfor Arne Rettedals hus. Pek opp mot **Hulda Garborgs hus** og fortell at der hører utdanning- og språkstudiene til, i tillegg til Læringsmiljøsentret. Nybygget som ble åpnet i februar 2019 er UiS første **passivhus** med gjennomgående bruk av miljøvennlige materialer, et viktig ledd i utviklingen av en miljøvennlig campus.

UiS ble våren 2019 sertifisert som et **Miljøfyrtårn-universitet**, et digitalt system bedrifter kan bruke for å jobbe konkret og systematisk for meir berekraftig arbeidsmiljø, avfallshandtering, energibruk, innkjøp og transport.

Nevn også at **Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret)** holder til i et bygg sammen med Oljedirektoratet nedenfor Kjell Arholms hus.

Pek deretter på de 93 **studentboligene, Sørmarka studentboliger**, som en kan se bak Hagbard Lines hus. De sto ferdige til studiestart i 2011. Totalt er det 1402 studenthybler og boliger i byen. Vis deretter «**Vannspeilet**» utenfor Arne Rettedals hus. Der står det «**En regndråpe**» i blindeskrift, av samme kunstner - Laila Kongevold.

10. Gå opp mot Studentenes hus. Her holder de fleste studentforeningene til, i tillegg til StOr, Fadderfestivalen og Studentpresten. Fortell evt. om egne erfaringer ved bruk av Studentenes hus. Hver torsdag er det her studentpub, med utetelt for å få plass til alle studentene.

11. Gå inn Elise Ottesen-Jensen hus, i samfunnsbygget som stod ferdig sommeren 2015. Her holder Handelshøyskolen og medie- og samfunnsfag til.

*Elise Ottesen-Jensen (1886-1973) var en av Skandinavias viktigste forkjempere for likestilling og for opplysningsarbeidet i seksual- og prevensjonsspørsmålet. Ottesen-Jensen («Ottar») var født i en prestefamilie på Høyland utenfor Sandnes. Hun er én av de mest betydningsfulle personene fra vår region de siste hundre år.

12. Gå inn i auditoriet hvis ledig. Her er det plass til 646 studenter. Her går det feks. an å fortelle om forelesninger man kan følge på nett, og hvordan det fungerer.

13. Gå videre. Pek på Ellen og Axel Lunds hus og fortell at der finner du hotellhøgskolen (NHS), hotell og reiselivfagene. Inneholder auditorium, datarom, kokebokmuseum.

*Ellen og Axel Lunds hus, bygget i 1986, er oppkalt etter Ellen og Axel Lund som i 1951 testamenterte Sola Strandhotell til en stiftelse med formål å drive turisthotell i tilknytning til hotellfagskole.

Norsk Hotellhøgskole (NHS) ble etablert i 1912 under navnet Norsk hotellfagskole. NHS er verdens nest eldste hotell- og reiselivsutdanning, og har i snart 110 år utdannet hotelledere og ledere innen reiseliv og servicesektoren. Skolen ble åpnet i Bergen 18. oktober 1912. I 1915 flyttet den til Kristiania. Skolen flyttet så til Sola i 1952, hvor den ble drevet på Sola Strand Hotell, og til Stavanger i 1973 hvor den ble samlokalisert med andre høyskoler. Skolen ble høgskole i 1982, og i 1994 en del av det som i dag er Universitetet i Stavanger. **Campushotellet:** Se info punkt 4.

14. Gå videre inn i foajeen til Kitty Kiellands hus, bygget 1991. Her finner du internasjonalt blant annet Internasjonalt kontor, bokhandel og SiS tjenester (bolig og helse).

*Kitty Kielland (1843-1914) er den første store norske kvinnelige landskapsmaler, hun malte i nyromantisk stil og var elev til Hans Gude. Kitty Kielland var fra Jæren og er kjent for sine jærbilder. Søster til Aleksander Kielland.

Internasjonalt kontor: Internasjonalt kontor har ansvar for sentrale støttefunksjoner for internasjonalisering av utdanning. Hvert år starter over 500 internasjonale studenter fra over 70 land på UiS. Internasjonalt kontor jobber også med utvekslingsprogram, slik at studenter kan ta et semester for eksempel på Hawaii eller i Kina. UiS har over 210 utvekslingsavtaler.

15. Gå ut igjen og stopp ved den oransje veggen med blindeskrift. Der står det «Her er så underlig», fra Obsfelders diktning.

16. Pek opp mot Jernaldergården. Jernaldergården er den eneste i sitt slag i Norge, gjenreist på restene etter en bondegård fra folkevandringstiden (350-550 e.kr.). De tre husene er innredet med utstyr og husgeråd, og det brenner levende ild på de opprinnelige ildstedene. Jernaldergården som stiftelse er faglig og administrativt under Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger. I 2018 fikk garden nytt besøkssenter.

Fortell at vi nå skal inn i det største bygget på campus, Kjølvs Egelands hus. Her skal vi se på blant annet biblioteket og en petroleumslab.

17. Gå inn hovedinngangen i Kjølvs Egelands hus

*Bygget i 1974. Kjølvs Egeland (1918-1999), litteraturkritiker, biograf og politiker. Var direktør ved Rogaland distriktshøgskole i 1969-197 og kirke og undervisningsminister under Odvar Nordli 1976-1979. Far til generalsekretær i Flyktninghjelpen, Jan Egeland.

17. Gå inn til Univseritetsbiblioteket. Som første universitet i Norge innførte Universitetet i Stavanger (UiS) i 2015 døgnåpent bibliotek. Utenom åpningstiden er det student- eller ansattkort som gir adgang. Biblioteket er tilknyttet vaktordning på kveld og natt.

Stopp ved skranken og fortell at her finnes faglitteratur for alle UiS sine studier, tidsskrifter/fagblader, aviser (i kjelleren), gruppearbeidsplasser, dataarbeidsplasser og andre arbeidsplasser. Biblioteket har også egen kjøkkensone. Det nye **Dataverkstedet**, åpnet i 2019, er et kreativt studierom, innredet på en slik måte at det oppfordrer til samarbeid i små og store grupper. Verkstedet er en del av Universitetsbibliotekets satsing på digitalisering og databehandling

18. Gå ut av biblioteket og stopp ved starten av tavleveggene. Fortell at vi nå skal gå forbi den største kantinen, **Optimisten**. Den ble pusset opp i 2018, og arealene kan brukes 24/7.

19. Stopp ved Bokkafeen. Fortell litt om det å være student, at det er viktig å ta pauser, være sosial og slappe av innimellom. Bokkafeen er et populært tilbud. Fortell så at vi kanskje skal se på **Tjodhallen** dersom den er ledig. Tjodhallen (Tjod betyr folk på norrønt) er vår festsal som brukes ved åpningen og andre høytidelige arrangementer og eksamen. Hvis den er åpen og det ikke er eksamen, kan du fortelle dette inne i hallen.

20. Gå videre rett fram mot utgang vest. Gå nesten helt til enden og ta opp trappen, ta til venstre og venstre, og inn i **petroleumlaben** (ikke laben til høyre!!) Stopp slik at elevene kan se ned i laben. Fortell at dette bare en én av mange laber på UiS og at denne blir benyttet av studenter ved petroleumsutdanningen. Her kan dere også fortelle at UiS har et nært samarbeid med næringslivet og at det gjøres mye forskning. Derfor sponser ofte det private næringslivet utstyr slik at vi kan drive forskning med moderne verktøy og metoder.

21. Gå opp og inn i Ivar Langens hus. Laboratoriebygget har fått navnet Ivar Langens hus, etter UiS sin første rektor. Bygget var nytt i 2014. Betonglaben, som den kalles på campus, huser en rekke undervisningslokaler, verksteder og laboratorier for Institutt for konstruksjonsteknikk og materialteknologi, og Institutt for industriell økonomi, risikostyring og planlegging.

Laboratoriene er fleksible for å kunne gjøre forskjellige ting i bygg- og offshorefagene. I tillegg er det bygget et spesielt laboratorium for elektron-mikroskopi. Dette betyr å belyse et objekt med elektroner istedenfor lys og dermed kan man få meget store forstørrelser av et objekt, større enn hva men kan få med lys. Her vil studentene også produsere armert og uarmert betong som materiale, og som bygningselementer. De vil teste materialet for å finne ut hvordan man kan lage det på best mulig måte og hva det tåler av blant annet trykk og bøyning. Det har også store rom for bygging av større modeller av konstruksjoner og bygg i ulike materialer.

SiS sportssenter

22. Gå opp og inn til SiS sportssenter og stopp i foajeen ved klatreveggen. I det dere kommer inn kan dere godt spørre om lov til å vise elevene klatreveggen og idretts hallen. Vi får som regel alltid lov, men de liker at vi spør først. Hvis dårlig vær, må elevene ta av seg skoene, så da kan dere bare stoppe i resepsjonen slik at de slipper det.

La elevene få se litt omkring hvis dere går helt inn. Fortell at klatreveggen er en av de aller største i Rogaland (14 meter) og at studentene kan klatre selv dersom de har brattkort. Kurs arrangeres jevnlig.

23. Gå inn døren til selve idrettshallen og stopp omtrent midt på.

Fortell at SiS sportssenter har blitt kåret til Norges beste studenttreningssenter, og har en stor trivselsfaktor. Fortell at idrettsfagene har mye av sin undervisning i hallen og at den også brukes hyppig av alle studentidrettslagene og av andre som har behov.

Senteret er åpent for alle, men man må være 16 år for å bli medlem. Studenter kan trene for kr X i måneden. Fortell eventuelt om egne erfaringer ved bruk av trening på senteret.

24. Gå så ut igjen og takk for besøket til de bak skranken.

25. Gå over til «Flagghøyden». På toppen er det to benker med blindeskrift. På den ene står det «De gråblå skyer» og på den andre står det «Den hvite himmel» også fra Obstfelder.

26. Derfra ser dere Rennebergstien studentboliger, bygget dekorert av studenter fra Kunst-skolen i Rogaland. Byggene dekkes av en «Statement» - Contemporary Emergency - sammen med et design inspirert av det gamle, norske strikkemønsteret. Det kan nevnes at det nå bygges 160 nye studentboliger på den andre siden av KE, som skal være innflytningsklare i 2020.

27. Gå ned «Draget» igjen til Arne Rettedals hus og avslutt der. Når dere er tilbake så takker dere for besøket og ønsker evt. elevene lykke til med studievalget sitt.

Personene bak navnene på husene

- **Arne Rettedals hus (bygget i 2005).** Huset er oppkalt etter tidligere kommunalminister Arne Rettedal, en betydelig rogalandspolitiker som har mye av æren for at oljevirkksomheten ble lagt til Stavanger. Rettedal mente det var svært viktig å få et universitet i Stavanger og at det måtte settes av arealer til oppbygging av høyere utdanning. Han var med å båndlegge det 1200 mål store området på Ullandhaug til universitetsformål.
- **Kjell Arholms hus (bygget i 1995).** Oppkalt etter avdøde Kjell Arholm, en markant utdanningspolitiker fra Stavanger. Ledet det regionale høgskolestyret og var medlem i Hernes-utvalget.
- **Hulda Garborgs hus (bygningen ble overtatt av UiS i 2003).** Hulda Garborg (1862-1934) var kjent som en allsidig og produktiv forfatter med stort gjennomslag i sin samtid. Hennes samtids negative holdninger til kvinnelige forfattere tvang henne til å utgi flere av sine verker anonymt. Hulda Garborg er også kjent for sitt ekteskap med dikteren Arne Garborg fra Jæren.
- **Ellen og Axel Lunds hus (bygget i 1986).** Bygningen er oppkalt etter Ellen og Axel Lund som i 1951 testamenterte Sola Strandhotell til en stiftelse med formål å drive turisthotell i tilknytning til hotellfagskole
- **Kitty Kiellands hus (bygget i 1991).** Huset het i mange år Servicebygget, men ble i 2006 oppkalt etter Kitty Kielland (1843-1914). Første store norske kvinnelige landskapsmaler. Kitty Kielland var fra Jæren.
- **Kjølv Egeland's hus (bygget i 1974).** Kjølv Egeland (1918-1999), litteraturkritiker, biograf og politiker. Var direktør ved Rogaland distriktshøgskole i 1969-197 og kirkeog undervisningsminister under Odvar Nordli 1976-1979. Far til nåværende visegeneralsekretær i FN, Jan Egeland.
- **Elise Ottesen-Jensens hus (bygget 2014/15).** Elise Ottesen-Jensen (1886-1973) var en av Skandinavias viktigste forkjempere for likestilling og for opplysningsarbeidet i seksual- og prevensjonsspørsmålet. Ottesen-Jensen var født i en prestefamilie på Høyland utenfor Sandnes. Hun er én av de mest betydningsfulle personene fra vår region de siste hundre år.
- **Ivar Langens hus (2014).** Laboratoriebygget er oppkalt etter UiS sin første rektor, professor Ivar Langen, som var rektor fra 2003 til 2007, og gikk i løpet av de fire årene fra å være høysko-lerektor til å bli universitetsrektor. Langen kom til Ullandhaug i 1986 som professor II fra jobb i Statoil. I 1994 ble han professor i mekaniske fag på heltid. Etter rektorperioden jobbet han med faglig oppdatering, og fra 2010 har han vært professor emeritus ved Institutt for kon-struksjonsteknikk og materialteknologi.

